

RETTEEN I HOLSTEBRO

Udskrift af dombogen

MODTAGET
15 MAJ 2017
Midd- og Vestbyrånds Væbne

D O M

afsagt den 11. maj 2017

Rettens nr. 3-3421/2016
Politiets nr. 4100-88110-00069-14

Anklagemyndigheden
mod
I [redacted]
cvr-nummer [redacted]

Anklageskrift er modtaget den 15. december 2016.

I [redacted] er tiltalt for overtrædelse af

1.

husdyrbrugsloven § 91, stk. 2, nr. 2, jf. stk. 1, nr. 1, jf. 12, stk. 2, ved i nedennævnte planperioder på landbrugsejendommen [redacted] med forsæt til at opnå en økonomisk fordel uden forudgående godkendelse, at have udvidet og ændret dyreholdet fra de tilladte 9.145 slagtesvin i vægtintervallet fra 35 kg. til 102 kg. svarende til 249,9 dyreenheder, idet tiltalte

- i planperioden 2009/2010 producerede 9.958 slagtesvin i vægtintervallet fra 31 kg. til 107 kg. svarende til 278,6 dyreenheder,
- i planperioden 2010/2011 producerede 9.984 slagtesvin i vægtintervallet fra 30 kg. til 107,2 kg. svarende til 282,4 dyreenheder,
- i planperioden 2011/2012 producerede 10.308 slagtesvin i vægtintervallet fra 32 kg. til 107,4 kg. svarende til 288,4 dyreenheder og
- i planperioden 2012/2013 producerede 9.466 slagtesvin i vægtintervallet fra 32 kg. til 106,1 kg. svarende til 258,7 dyreenheder,

hvorved der opstod fare for skade på miljøet.

2.

husdyrbrugsloven § 91, stk. 2, nr. 2, jf. stk. 1, nr. 1, jf. § 11, stk. 2 og 12, stk. 2, ved i nedennævnte planperioder på landbrugsejendommen [redacted] med forsæt til at opnå en økonomisk fordel uden forudgående godkendelse, at have udvidet og ændret dyreholdet fra de tilladte 6.635 slagtesvin i vægtintervallet fra 30 kg. til 102 kg. svarende til 189,6 dyreenheder, idet tiltalte

- i planperioden 2012/2013 producerede 7.382 slagtesvin i vægtintervallet fra 32 kg. til 106,4 kg. svarende til 202,84 dyreenheder og

- i planperioden 2013/2014 producerede 8.145 slagtesvin i vægtintervallet fra 29,7 kg. til 104,6 kg. svarende til 220,27 dyreenheder,

hvorved der opstod fare for skade på miljøet.

3.

husdyrbrugsloven § 91, stk. 2, nr. 2, jf. stk. 1, nr. 1, jf. 12, stk. 2, ved i nedennævnte planperioder på landbrugsejendommen [redacted] med forsæt til at opnå en økonomisk fordel uden forudgående godkendelse, at have udvidet og ændret dyreholdet fra de tilladte 5.400 slagtesvin i vægtintervallet fra 30 kg. til 105 kg. og 10.300 smågrise i vægtintervallet fra 7 kg. til 30 kg. svarende til i alt 221 dyreenheder, idet tiltalte

- i planperioden 2010/2011 producerede 8.818 slagtesvin i vægtintervallet fra 30 kg. til 107,4 kg. svarende til 250,3 dyreenheder,
- i planperioden 2011/2012 producerede 8.593 slagtesvin i vægtintervallet fra 32 kg. til 108,2 kg. svarende til 243,9 dyreenheder,
- i planperioden 2012/2013 producerede 8.318 slagtesvin i vægtintervallet fra 32 kg. til 107 kg. svarende til 231,0 dyreenheder og
- i planperioden 2013/2014 producerede 8.994 slagtesvin i vægtintervallet fra 30,4 kg. til 106,3 kg. svarende til 249,6 dyreenheder,

hvorved der opstod fare for skade på miljøet.

4.

husdyrbrugsloven § 91, stk. 2, nr. 2, jf. stk. 1, nr. 1, jf. 12, stk. 2, ved i nedennævnte planperioder på landbrugsejendommen [redacted] med forsæt til at opnå en økonomisk fordel uden forudgående godkendelse, at have udvidet og ændret dyreholdet fra de tilladte 9.140 slagtesvin i vægtintervallet fra 35 kg. til 102 kg. svarende til i alt 249,7 dyreenheder, idet tiltalte

- i planperioden 2013/2014 producerede 9.797 slagtesvin i vægtintervallet fra 30,7 kg. til 108,1 kg. svarende til 280,1 dyreenheder,

hvorved der opstod fare for skade på miljøet.

Påstande

Anklagemyndigheden har påstået domfældelse i forhold 1 og forhold 4, og frifindelse i forhold 2 og forhold 3.

Anklagemyndigheden har nedlagt påstand om en samlet bøde på 122.800 kr.

Anklagemyndigheden har påstået konfiskation af den opnåede fortjeneste på i alt 491.150 kr. i medfør af straffelovens § 75, stk. 1.

L [redacted] ved La [redacted] har nægtet sig skyldig.

La [redacted] har forklaret, at han er 39 år gammel og uddannet landmand. Han og hans to brødre har sammen L [redacted]. De ejer 3 ejendomme og forpagter 3. Driften ligger i I/S'et. Han har selv ejendommen [redacted]. Hans fokus i godkendelserne har været på antallet af dyreenheder (herefter DE). De arbejder i DE, hvor én DE svarer til 100 kg kvælstof. Hvilket igen svarer til 37 svin. Han hæftede sig således ikke specielt ved antallet af dyr nævnt i godkendelser. De ændrede ikke ved produktionsapparatet, da de søgte om udvidelse. Det var planteavlskonsulenten Jens Lautrup, der lavede gødningsregnskabet til og med 2013. Herefter var det en, der hedder Ivan Immersen. Der blev søgt om miljøgodkendelse på ejendommene [redacted] og [redacted] tilbage i 2010. Kommunen havde imidlertid ikke medarbejdere til at behandle ansøgningerne. Det var vist bl.a. noget med, at der var nogen på barselsorlov. Der gik 4½ år, inden de fik miljøgodkendelserne. På grund af personalesituationen ønskede kommunen ikke, at der blev indsendt ansøgninger om miljøgodkendelse på de to andre ejendomme, før kommunen havde færdigbehandlet de to første ansøgninger. Tiltalte havde løbende en dialog med kommunen om dette. Det var D [redacted] fra kommunen, der gav udtryk for dette. Det var ham, der lavede alle godkendelserne for kommunen. Da tiltalte ansøgte om godkendelse vedrørende [redacted] og [redacted], var det fordi der skulle ske en revurdering, ikke fordi man var klar over, der var for mange dyr eller skete overproduktion. Han aftalte med kommunen, at de kunne fortsætte med at producere det, de ansøgte om. Hvis ansøgning mod forventning ikke blev imødekommet, ville de så bruge den tidligere meddelte tilladelse. Dette blev aftalt med D [redacted] og F [redacted]. Han talte med D [redacted] om det over telefonen, og har talte med F [redacted] om det i forbindelse med kontrolbesøg på ejendommen. Da F [redacted] var på tilsyn i september 2012, fik de en kategori 2 godkendelse, hvilket betød, at de fire ejendomme blev drevet lovligt. Tiltalte forstår brevet vedrørende tilsynet således, at det gjaldt hele virksomheden. Den 3. januar 2014 havde han et møde med K [redacted], der var formand for Miljø og Teknik i Thisted Kommune. De drøftede miljøtilladelse og var igennem det hele. Tiltalte rykkede for kommunens behandling af sagerne. Med til mødet var en landmandskollega, Je [redacted] som havde et andet problem. De syntes begge, at tingene på kommunen ikke gik godt nok. K [redacted] sagde til ham, La [redacted], at han bare skulle tage hjem og lave nogle grise, så skulle han - K [redacted] - nok ordre det på kommunen. Tiltalte fik oplyst, at den lange sagsbehandlingstid skyldtes, at der manglede personale. At der manglede biologer. D [redacted] sagde vist op på grund af rod. F [redacted] gik på pension. Han - La [redacted] - har deltaget i alle de miljøtilsyn, der har været på I/S'ets ejendomme. Der har aldrig været nogen snak om overproduktion i forbindelse med disse tilsyn. Det var først i 2013, da kommunen fik en ny medarbejder - M [redacted] - at de fik at vide, at der var noget, der skulle bringes i orden. Tiltalte har haft flere miljøtilsyn, hvor de har fået godkendelsen kategori 2. Man ser på forholdene over en 3-

årig periode. Det tager 12 uger at lave et slagtesvin, hvorfor de kører med 48 ugers perioder. For at udligne forskellene kører man derfor med 3 års perioder. Han har først fået kendskab til kommunens praksisnotat efter denne sag blev indledt. Heri bruges også DE. Tiltalte vidste, at kommunen accepterede udsving med 20 %. Kommunen havde sagt, at de ikke skulle indsende ansøgninger om miljøgodkendelser, da kommunen ikke havde tid til at behandle dem. Der var noget om nogle statistikker om kommunen sagsbehandlingstider, som ville blive påvirket negativt, hvis de indsendte ansøgningerne for tidligt. Det var D og F, der sagde det. Tiltalte har leverede grise til Tican fra 1999 til 1. oktober 2013. Herefter har de leveret til Danish Crown. Targetvægten på grise er i perioden vokset fra 78 til 86 kg i slagtet vægt. Det er blevet mere rentabelt for slagterierne med større udskæringer. I samme periode er grisene blevet bedre til at udnytte foderet. Kornet er blevet forarbejdet bedre, så grisene vokser bedre på det. Jo større grisene bliver, jo mindre tjener man på dem. De store grise kræver mere foder, hvilket er et problem ved forsinkelser, når de skal afsted til slagtning. De er dyrere at fodre på, indtil de kan komme af sted til slagteriet. De større grise giver også større problemer i forhold til transporten. Da lastbilerne ikke er blevet større, kan det betyde, at der ikke er plads til alle grise, og at nogle "går over", hvilket igen koster penge. Landmanden får fradrag i prisen både for overvægtige og for undervægtige svin. Det vil sige, man bliver straffet økonomisk, hvis man ikke rammer "target-vægten". Jo højere kødprocent, jo højere afregning. De bruger Seges faktor på 1,27, når slagtevægten skal omregnes til levende vægt. I gødningsregnskabet anvendes en faktor på 1,31. Der er tale om et standardtal, som bruges for at være på den sikre side, og af hensyn til miljøet. Han forstod kommunens tilsynsbrev vedrørende det tilsyn, der fandt sted i november 2014 på [redacted], sådan, at de godt måtte ændre deres produktion, bare de ikke forøgede forureningen. Han har ikke selv set kommunens praksisnotat, men har hørt snak om de ting, der stod i det. Kommunen endte med at hyre ekstern bistand til hjælp med at lave miljøgodkendelserne, eftersom de ikke selv magtede det. De brugte vist et landbocenter i Lemvig eller Skive. Kommunen spurgte ham, om det var i orden. Det sagde han det var, hvis det ikke kostede ham noget. Første gang han blev gjort opmærksom på, at han skulle have gjort noget forkert, var da M kom til i 2013. Hun kom på besøg omkring november 2013. Det var derfor, han aftalte et møde med K. K sagde, der ikke var nogen problemer. På [redacted] lavede de ikke englandssvin, men bare almindelige svin, hvilket er forklaringen på, at afgangsvægten var 101 kg, og slagtevægten var 77,71 kg i gødningsregnskabet. Der var også dengang en anden leverandør på denne ejendom. Tallene i gødningsregnskabet er overført fra slagteriet, så der kan ikke være fejl i dem. Tiltalte er ikke blevet opfordret til at fremlægge sine regnskaber. Han er aldrig blevet vejledt om, at han skulle foretage en beregning over dækningsbidrag 1. Han havde tilsyn i 2011. U [redacted] var rundt på hele ejendommen. De gennemgik hele produktionen, og besøgtede det hele. Der var slagtesvin på ejendommen. Der blev ikke givet anmærkninger eller indsigelser i forbindelse med tilsynet. Der var ingen problemer, og de blev godkendt i kategori 2. Der

blev heller ikke gjort indsigelser over, at de lavede svin på op til 107,3 kg.

U [redacted] har forklaret, at han er 54 år gammel. Han er uddannet jordbrugsteknolog og arbejder i Teknisk Forvaltning i Thisted Kommune som tilsynsmedarbejder. Han fører tilsyn med landbrug og minkejendomme. Tiltalte havde gamle godkendelser på sine fire ejendomme, da der i 2010 blev søgt om udvidelse af produktionen på to af ejendommene. Vidnet var på tilsyn på [redacted] og [redacted] i november 2014. De medarbejder i kommunen, der tidligere sad med godkendelserne, forlod kommunen i 2013. Det var D [redacted] [redacted]. Arbejdet med godkendelserne blev derfor udliciteret til Landbo Limfjorden. I 2014 søgte tiltalte om godkendelse vedrørende sine to øvrige ejendomme. Vidnet er ikke bekendt med, at kommunen skulle have bedt tiltalte om at vente med sine ansøgninger. Der er ikke i kommunen praksis for, at man giver lov til at overskride miljøgodkendelser. Tilsynsbrev af 24. januar 2013 relaterer sig til ejendomme [redacted]. I godkendelsen til [redacted] er der skærpede vilkår, da ejendommen ligger tæt på naboer. Der er krav om, at lugten skal reduceres med 20 %. Der er også skærpede krav til [redacted] [redacted] og [redacted] om reduceret foderforbrug med henblik på en reduktion af lugten.

Omregningsfaktoren på 1,31 er den, de bruger. Den er baseret på nogle normtal fra Natur- og Erhvervsstyrelsen og lavet på Aarhus Universitet. I 2009 var omregningsfaktoren 1,31 og standardtilvæksten 74 kg. I 2010 var faktoren den samme, men standardsvinet 75 kg, det vil sige med en vækst fra 32 kg til 107 kg. De gamle miljøgodkendelser angav både antal svin og DE. Tilladelsen for [redacted] blev givet til en tilvækst på 67 kg. Af et notat fremgår, at man tillod højere tilvækst, hvis der var færre svin. Man kan ikke skifte mellem smågrise og slagtesvin, da miljøbelastningen ikke er den samme. Ligesom landmanden heller ikke kan skifte fra slagtesvin til malkekvæg. Vidnet er bekendt med, at Seges anvender en omregningsfaktor på 1,27. I tilsynsbrevet er det måske en fejl, at der henvises til "virksomheden", da det er [redacted] ejendommen, som tilsynet vedrører. Dyreholdet er også angivet alene for denne ejendom. Vidnet blev tilsynsmedarbejder efter R [redacted] [redacted]. Han har ikke talt med denne om eventuelle uklarheder. At det i godkendelsen er antallet af dyr, der er vigtig, fremgår af afklaringsnotatet fra 2004. Antallet af dyr fremgår også af selve godkendelsen. Han kan ikke svare på, hvorfor antallet af DE er skrevet med fede typer. I de godkendelser han har set, har der været anført både vægtinterval, DE og antal dyr. Praksisnotatet var et administrationsværktøj, som handlede om, hvornår man skulle politianmelde. I dette er der henvist til DE, da der i dette er taget højde for både antal og vægt. Der er flere parametre, der indgår i vurdering af, om der skal politianmeldes. Tidligere fortog man ikke anmeldelser i overproduktionssager. Tiltalte havde i 2013 fået en indskærpelse vedrørende [redacted] og [redacted] [redacted]. Dette var skærpende i forhold til vurderingen af, om der skulle foretages politianmeldelse. Der var endvidere en voldsom overskridelse på [redacted] [redacted]. Politiet har nedjusteret størrelsen af overproduktionen i forhold til hans udregninger. Det er de konkrete tal, han anvendte i sine omregninger. Ikke standardtal.

M [redacted] har forklaret, at hun blev ansat som tilsynsmedarbejder ved Thisted Kommune i 2013. Hun er uddannet jordbrugsteknolog. Praksisnotatet var den praksis, der blev fulgt. Notatet er fra før, hun startede ved kommunen. Skemaet i notatet var nemt at aflæse, og hun administrerede derefter. Det er en konkret vurdering, om der skal politianmeldes. Hun ved ikke, hvorfor der ikke er en graf for antal dyr. Hun var bekendt med de tidligere tilsynsrapporter, da hun var på tilsyn til tiltalte. Hun var på [redacted] og [redacted]. Der var overproduktion, da hun var der, og hun tog en snak med La [redacted] om de ting, hun skrev i sin rapport. Hun har ikke hørt, at tiltalte skulle have fået tilladelse til overproduktion, mens kommunen behandlede hans ansøgninger. Hun har ingen viden om, hvorfor tiltalte først ansøgte om godkendelse i 2014 for så vidt angår to af ejendommene. Årsagen til at der gik længe med tilladelse var nok, at området havde været underbeholdt.

K [redacted] har forklaret, at han er 66 år gammel og fra 1. januar 2014 har været formand for Klima, Teknik og Miljø i Thisted Kommune. Han ved ikke, hvorfor det har taget godt 4 år at behandle tiltaltes ansøgning om udvidelse af produktionen på 2 ejendomme. Han ved heller ikke, hvorfor tiltalte først søgte om tilladelse for sine 2 andre ejendomme i 2014. Kort tid efter han tiltrådte som formand, havde han et møde med La [redacted] og en, der hedder Je [redacted]. Det foregik hjemme hos vidnet. La [redacted] ville tale med ham om problemer i forhold til hans udvidelsesplaner, og han nævnte, at det havde taget lang tid. Han husker ikke, hvad han sagde til La [redacted] men han kan godt have tilbudt, at han ville se nærmere på sagerne. Han var lige tiltrådt som formand, og kendte ikke til sagerne. Så vidt han husker, blev der ikke drøftet noget om, at de godt måtte have en overproduktion, indtil godkendelserne forelå. Han har ikke bedt tiltalte om at vente med at indsende ansøgninger, indtil man i kommunen var klar til at behandle dem. Han har ikke kendskab til administrationens praksisnotat. Han ved, at der er en praksis vedrørende politianmeldelser, og at når overproduktionen er mere end 20 % af DE, så bliver der politianmeldt. Det er muligt, at La [redacted] viste ham nogle papirer på det pågældende møde i januar 2014. Vidnet kunne ikke give tiltalte lov til noget. Vidnet talte efterfølgende med forvaltningen og fik en redegørelse af forvaltningen. Han er ikke involveret i den konkrete sagsbehandling og godkendelserne.

J [redacted] har forklaret, at han er uddannet agronom. Han er ansat som svinekonsulent og miljøkonsulent hos Landbo Thy, og har været involveret i forholdene vedrørende L [redacted]. I miljøgodkendelserne fra før 2007 var DE det centrale. Dengang gik man mest op i markdriften. I nogle godkendelser stod angivet, hvilke dyr godkendelsen vedrørte, men det var ikke det centrale. Der har været en udvikling i fodret, der har betydet, at grisene er blevet mere "effektive", hvilket vil sige, at foderforbruget har været faldende i forhold til tilvæksten. I gamle dage - og det vil sige omkring 1990 - kunne landmanden producere 3,6 hold grise pr. år. Nu om dage er det

4,1 hold på år. Nogle år vil der derfor være flere grise, der leveret til slagtning, end andre år. Han brugte det såkaldte afklaringsnotat i sit arbejde. Thisted Kommunes praksisnotat er han først blevet bekendt med i forbindelse med overproduktionssagerne, som blev påbegyndt forrige år. Det var ham, der hjalp tiltalte med at indsende ansøgerne om udvidelse af produktionen på ejendommene [redacted] og [redacted]. Ansøgerne blev indsendt i 2010. Samtlige arealer drevet samlet under I/S skulle godkendes i forbindelse med angivelse af den første ansøgning. Det var vigtigt at kende vilkår og krav i de første godkendelser, inden der blev ansøgt om godkendelse vedrørende de andre ejendomme. Man kunne ikke komme videre, før der forelå en godkendelse vedrørende de første ejendomme, men man kunne godt have sendt alle 4 ansøgninger ind samtidig. Kommunen var bekendt med, at der også ville komme ansøgninger vedrørende de andre ejendomme under I/S'et. Vidnet talte med D [redacted] fra kommunen om forholdene. Han drøftede også spørgsmålet om ansøgningerne på de næste ejendomme med H [redacted] der var udvalgsformand. De drøftede, at tiltalte af hensyn til kommunens statistik ikke skulle sende dem ind. På møder med politikkerne blev der talt om den lange sagsbehandlingstid. Det lå ligesom i luften, at de ikke for tiden skulle indsende ansøgningerne. Det var ikke kun i forhold til L [redacted], at der var et problem med forsinkelse i sagsbehandlingen. Det forekom også i andre sager. Kommunen havde et ønske om, at de ikke indsendte deres ansøgninger for hurtigt, da kommunen ikke kunne følge med. Kommunen var ikke stolt af sin lange sagsbehandlingstid, som var en af de længste i landet. Med hensyn til svins størrelse gælder det, der kaldes "loven om det aftagende merudbytte". Det betyder, at svin kan blive for overvægtige. Prisen for et overvægtigt svin bliver lavere, samtidig med, at der bliver brugt mere foder på det, samtidig med at der kan blive pladsproblemer i forhold til at få nye grise ind i stalden. Der er også begrænsninger i forhold til transporten i lastbilerne. Vognene må ikke tage for mange dyr med til slagteriet. Landmanden mister så dækningsbidrag, og der kan sågar være et negativt dækningsbidrag på de sidste kilo. Man kan således ikke lave en lineær fremskrivning af grisens vægt og fortjenesten. En "standard gris" har en tilvækst på 75 kg, hvilket i tilvæksten fra 32 kg til 107 kg. I forbindelse med gødningsregnskaber har standardvægten svinget mellem 75 og 76 kg. Vidnet vil mene, at der med afgangsvægt på mellem 104 kg og 108 kg er tale om store svin hos tiltalte. Hvert fald hvis man ser på de første år, sagen vedrører. Svinenes optimalvægt ligger 2 - 3 kg under standardtilvæksten, da standardtilvæksten er et gennemsnitstal. Ligger gennemsnitstallet højt, vil der være for mange for store svin. Danmarks Statistik laver deres statistik ud fra nogle stikprøver. Danmarks Statistik har ikke i deres beregninger af tilvækst anvendt indgangsvægten. Tiltalte køber alle deres smågrise ude fra. Det betyder efter vidnets opfattelse, at prisen i dækningsbidraget ligger omkring 10 kr. lavere. Man kan ikke lave kg om til standard tal. Og man kan ikke bruge prisen i forhold til grise, hvor man ikke selv har produceret smågrisene dertil. Tiltalte fik sine miljøgodkendelser i 2015, og de fik tilladelser til det, de havde søgt om. Det var en fra Landbo Limfjorden, der var hyret ind som

ekstern hjælp af kommunen, som lavede godkendelserne. Det er vidnets opfattelse, at det i de gamle godkendelser var afgørende, at man holdt sig inden for det antal DE, man var godkendt til.

Anders Lehnhardt forklarede, at han er miljøkonsulent ved Landbo Limfjorden. Han var på et tidspunkt hyret ind af Thisted Kommune til at lave nogle miljøgodkendelser, bl.a. dem på ejendommene [redacted] og [redacted]. Han var i den forbindelse i kontakt med J [redacted]. Han husker ikke sagerne nærmere. Han husker ikke, om man fik det, man ansøgte om. Materialet vedrørende sagerne er hos kommunen, og han har ikke længere adgang til det.

L [redacted] P [redacted] har forklaret, at han er uddannet landmand, agronom og har en ph.d. i mikroøkonomi og regnskabsvæsen. Han har siden 1. september 2016 været ansat i Natur- og Erhvervsstyrelsen. Fra 1988 til 2008 var han ansat som svinebrugskonsulent hos Landbo Syd. Fra 2008 til 2016 var han ansat i Aabenraa Kommune. Oplysningerne i Gødnings- og Husdyrsindberetninger kommer fra landsmandens egne indberetninger. Landmanden indberetter således selv dyretype, staldtype og antal dyr under punktet "Oplysninger til gødningsregnskab". Under korrektionstype 1 kan der korrigeres, hvis der er en anden mængde kvælstof i gylle oplagret. Her skal der korrigeres, hvis der er afvigelser i forhold til standardvægten. Standardvægten er anført til at være fra 33 - 107 kg. Denne standard gælder for alle svineproducenter. Når der under korrektionstype 1 er tastet 31 kg ind, er der tale om en afvigelse lavet af landmanden selv eller hans rådgiver. Korrektionstype 1 anvendes til beregningen af DE. Korrektionstype 2 "over ruler" og påvirker korrektionsfaktoren under 1. I overproduktionssager ser man på korrektionstype 1, fordi der her står noget om DE og antal producerede dyr. DE beregnes altid efter korrektionstype 1. Hvis landmanden har lavet en korrektion under korrektionstype 1, har ændringerne under korrektionstype 2 ingen betydning for udregningen af DE. Omregningsfaktoren fra slagtet vægt til levende vægte er 1,31. Denne omregningsfaktor har været gængs inden for husdyrbrug i mange år. Den fremgår også af DJF rapporten fra 2001. Der er tale om en fast faktor, der altid anvendes og skal anvendes. Han er ikke bekendt med, at der anvendes andre faktorer. Der anvendes standard tal. Han kan ikke sige, om disse standarder kommer miljøet eller landmanden til gode. Korrektionstype 2 bruges til at landmanden kan finde ud af, hvor meget kvælstof, han må tilføje. Hvis tiltaltes gødningsindberetning viser, at den faktiske tilvækst var 77,71 kg, så er de 250 det rigtige antal DE. Men hvis landmanden både har tastet korrektioner ind under korrektionstype 1 og korrektionstype 2, så er det de 278 DE, der er de rigtige. Antallet af DE bestemmes af korrektionstype 1 uanset, hvad der bliver tastet ind i korrektionstype 2. De 250 DE viser landmanden, hvor stort et areal, han skal bruge for at sprede sin gødning. I sager om overproduktion er det kun korrektionstype 1, der er interessant.

Je [redacted] har forklaret, at han er svineproducent og sælger smågrise til tiltalte. Han deltog sammen med La [redacted] i et møde med K [redacted] i

begyndelse af januar 2014. Vidnet havde søgt om en ny gylletank og om en velfærdsudvidelse, men havde intet hørt fra kommunen. Vidnet hørte også, hvad La [redacted] talte med K [redacted] om. Der blev talt om, at der var gået længe med at behandle en ansøgning. La [redacted] havde nogle papirer med, som K [redacted] kiggede i. Det var vidnets opfattelse, at K [redacted] også havde undersøgt sagen på forhånd i forvaltningen. K [redacted] sagde, at han nok skulle få styr på det. K [redacted] sagde til La [redacted] at han bare skulle producere nogle grise, så skulle han - K [redacted] - nok få styr på det. Efter mødet kom der skred i vidnets sager. Vidnet havde et miljøtilsyn den 19. december 2011. Tilsynet gav ikke anledning til bemærkninger fra kommunens side. Vidnet havde flere dyr, end det fremgik af miljøgodkendelsen. Vidnet fik en tillægsgodkendelse i marts 2012.

F [redacted] har forklaret, at han er 66 år gammel, og gik på pension i maj 2013 fra sin ansættelse i Thisted Kommunes miljøafdeling, hvor han førte tilsyn med kommunens landbrugsejendomme. Han havde også ført tilsyn med tiltalte. Han husker ikke sine drøftelser med La [redacted] om dennes ansøgninger om produktionsudvidelser. I tilsynsbrevet af 24. januar 2013 er der tilkendegivet en foreløbig accept af overproduktion på ejendommen. Man ville fra kommunens side ikke fare for hårdt frem mod landmændene, hvis der alligevel kom en tilladelse. Han havde i tilsynsbrevet alene forholdt sig til ejendommen [redacted]. Brevet og accepten af overproduktion går kun på denne ejendom. Accepten af overproduktion kunne også være givet på andre ejendomme. Han husker ikke, om der også var overproduktion på andre af tiltaltes ejendomme, men det gjaldt generelt, at man accepterede overproduktion, indtil en ansøgning var behandlet, men kun for så vidt angik de ejendomme, der var søgt om udvidelse på. Han husker ikke drøftelser om, at tiltalte skulle afvente med at indsende ansøgninger vedrørende tiltaltes øvrige ejendomme.

Anklagemyndighedens beregninger af antal dyr og mertilvækst er foretaget på baggrund af oplysningerne i tiltaltes gødningsregnskab for de forskellige planperioder. Anklagemyndigheden har gjort gældende, at tiltaltes oplysninger under korrektionstype 1 er afgørende for beregningerne. Anklagemyndigheden har ved beregningen af tiltaltes fortjeneste ved overproduktion anvendt dækningsbidrag 1 fra Danmarks Statistik.

L [redacted] har gjort gældende, at produktionen lå inden for de tilladte DE (dyreenheder), og at den af anklagemyndigheden anvendte omregningsfaktor fra slagtede svin til levende svin ikke skal anvendes. L [redacted] har endvidere gjort gældende, at såfremt der var en overproduktion, har kommunen accepteret denne, og at L [redacted] under alle omstændigheder var i god tro omkring forholdene. L [redacted] har med hensyn til beregningen af fortjenesten gjort gældende, at fortjenesten er betydeligt lavere end anklagemyndighedens beregninger, da dækningsbidraget falder kraftigt, når svinenes vægt overstiger den såkaldt "target vægt".

Tiltalte er ikke tidligere straffet.

Rettens begrundelse og afgørelse

Forhold 1 og forhold 4

Efter bevisførelsen lægger retten til grund, at tiltalte uden forudgående godkendelse fra kommunen udvidede og ændrede dyreholdet som det fremgår af tiltalen.

Tiltaltes ansøgning om miljøgodkendelse af udvidelsen for [redacted] er først sket den 22. august 2014 og for [redacted] den 4. september 2014.

Kommunen ses ikke at have accepteret tiltaltes overproduktion, ligesom kommunen ikke ses at have bedt tiltalte om at undlade at indsende ansøgningerne for de to ejendomme.

Retten finder ikke, at kommunens accept af overproduktion på tiltaltes ejendom beliggende [redacted], for hvilken tiltalte havde søgt om miljøgodkendelse tilbage i 2010, og som fremgik af kommunens tilsynsbrev af 24. januar 2013, med rimelighed kunne foranledige tiltalte til at tro, at denne accept også gjaldt de i forhold 1 og forhold 4 omhandlede ejendomme. Retten finder herefter, at tiltaltes overproduktion kan tilregnes tiltalte som i det mindste groft uagtsom. Retten har ved vurderingen heraf lagt vægt på, at det tiltalte interessentskab blev drevet professionelt.

Den omstændighed, at kommunen i andre tilfælde ikke har foretaget politianmeldelse af andre husdyrbrug med overproduktion, kan ikke føre til et andet resultat. Kommunens såkaldte "praksis notat" kan ikke betragtes som et samtykke til tiltaltes overproduktion, ligesom det heller ikke ses at have bragt tiltalte i god tro.

Retten lægger til grund, at miljøgodkendelsen af 13. maj 2006 angår antallet af svin, uanset at de i godkendelsen anførte DE, som dette antal svarer til, er fremhævet med fed skrift.

Anklagemyndighedens opgørelse over overproduktionens omfang bygger på tiltaltes egne indberetninger i gødningsregnskaberne. Antallet af svin fremgår heraf. På baggrund af tiltaltes egne korrektioner med hensyn til svinenes gennemsnitlige indgangsvægt og afgangsvægt (korrektionstype 1) lægger retten på baggrund af vidnet L. P.'s forklaring og praksis på området til grund, at der skal foretages den af anklagemyndigheden anførte korrektion for mertilvækst. Tiltalte har således haft en overproduktion både med hensyn til antal svin og med hensyn til svinenes tilvækst.

I overensstemmelse med hidtidig praksis på området har anklagemyndighe-

den anvendt faktor 1,31 ved beregningen af levende vægt. Retten bemærker, at det ikke har betydning for en overproduktionssag som denne, at Rigspolitiets færdselsafdelinger i sager om lastetæthed eller at SEGES anvender en anden faktor.

Idet tiltalte ikke har sandsynliggjort, at anklagemyndigheden har anvendt forkerte faktorer ved beregningerne, og på baggrund af oplysningerne om forudgående overproduktion på ejendommen [REDACTED], lægger retten de beregninger, som anklagemyndigheden under sagen har fremlagt og redegjort for, til grund ved sagens afgørelse.

Efter det anførte findes tiltalte skyldig i overtrædelse af husdyrbrugslovens § 91, stk. 2, nr. 2, jf. § stk. 1, nr. 1, jf. § 12, stk. 2, som anført i tiltalen i forhold 1 og forhold 4.

Det følger af forarbejderne til husdyrbruglovens § 91, at bøden for overtrædelse af loven normalt bør fastsættes til $\frac{1}{4}$ af den opnåede økonomiske fordel. Der ses ikke grundlag for at fravige dette udgangspunkt.

For så vidt angår beregningen af tiltaltes fortjeneste finder retten dog på baggrund af forklaringerne i sagen, at der som følge af det oplyste om dækningsbidraget størrelse ved såkaldte overvægtige svin og om betydningen af, at tiltalte købte alle sine smågrise ud fra, og idet det lægges til grund, at nogle af svinene har været overvægtige, skal ske en justering nedad af den beregnede fortjeneste. I mangel af oplysninger om, hvor mange af grisene, der var overvægtige, og i mangel af oplysninger iøvrigt om tiltaltes dækningsbidrag, foretager retten en skønsmæssig justering.

Det følger af husdyrbruglovens § 93, stk. 2, og forarbejderne hertil, at den økonomiske fordel ved en overtrædelse af loven skal konfiskeres. Det gælder, selv om der ikke ved overtrædelsen er voldt skade på miljøet, og som udgangspunkt også selv om der alene er tale om en formel overtrædelse.

På denne baggrund finder retten, at straffen skal fastsættes til en bøde på 100.000 kr., jf. husdyrbrugsloven § 91, stk. 2, nr. 2, jf. stk. 1, nr. 1, jf. § 12, stk. 2.

Der fastsættes ingen forvandlingsstraf for bøden, jf. straffelovens § 54, stk. 3.

Retten tager påstanden om konfiskation til følge for et beløb på 400.000 kr., jf. straffelovens § 75, stk. 1.

Forhold 2 og forhold 3

På baggrund af parternes samstemmende påstande frifindes tiltalte for disse forhold.

Thi kendes for ret:

L [REDACTED] skal betale en bøde på 100.000 kr.

Hos tiltalte konfiskeres 400.000 kr.

Sagens omkostninger skal betales med halvdelen af tiltalte og halvdelen af statskassen.

Kirsten Hee Larsen
kst. dommer

/eob

Udskriftens rigtighed bekræftes.
RETTEN I HOLSTEBRO, den 15. maj 2017

Heidi Refslund-Nørgaard
kontorfuldmægtig